

ARGENTINOS LIETUVIAI SVEIKINA IS J.A.V. ATVYKSTANCIUS SVECIUS!

AR TIK SENIO UŽSISPYRIMAS?

Vokietijos Kancleris Adenaueris sutinka vis daugiau kritiku, kurie jam prikiša egoizmą, išdidumą, berybę ambiciją ir visą eilę kitų neigiamybių. Jo tvirtą laikyseną politikoje ir norą pasilikti prie valstybės vairo, laiko senio užsispyrimu. Tačiau kaip yra tikrenybė, ar tik užsispyrimas?

Tas senis, kuriam prikišami senatvės ženklai, buvo pirmas Vak. Europos politikas, pasukęs visą ligšiolinę politiką nauja kryptimi. Jam ir ne kitam pavyko pašalinti kenksmingą varžymąsi dėl pirmenybės tarp Prancūzijos ir Vokietijos, tarp Burbonų ir Habsburgų, arba tarp lotynų ir germanų. Ištikus šimtmečius varžėsi tos dvi pusės, ypatingai nuo Napoleono laikų. Laimėtojai išėjo Anglija ir Rusija — Europa tapo padalinta.

Tik Adenaueriui su De Gaulle pavyko visą tą kensksmingą varžybą politiką pasukti nauju keliu. Bet dar stipri yra priešingoji pusė, būtent: pas prancūzus dėtis su Maskva prieš vokiečius ir pas vokiečius dėtis su angliais prieš prancūzus. Adenaueriui pasitraukus iš "aktyvios politikos", tuojau pakeltų galvas priešingoji pusė ir sugriūtų vos pradėtas statyti naujas Adenauerio ir De Gaulle'io vienybės pastatas. Ar ne gaila būtų tiek padėto triūso, gabumų ir pastangų suvienyti abi šalis, kad atsistotų suvienyta Europa?

Jau Napoleonas yra pasakęs: "Po šimtmečio Europa bus susivienijusi, arba įklius po kazokų batais". Atrodo, kad tuos išmintingus Napoleono žodžius buvo pamiršę Hohencolernų bei III-sios Prancūzų Respublikos politikai pereitame šimtmečiuje, todėl karčius tos klaidos vaisius turi valgyti visa Europa ir atrodo, kad nauji jų sekėjai nenori pasimokyti iš praeities klaidų, vien tik senus ginčus teprisiminami.

Adenaueris, turėdamas visos Europos ateitį ir gindamas Vokietijos reikalus, ryžosi eiti prie užsibrėžto vienybės tikslo, nežūrėdamas net savo partijos skilimo. Čia ir glūdi jo kaip tikro vadybos vyro viršeilinis politinis sugebėjimas.

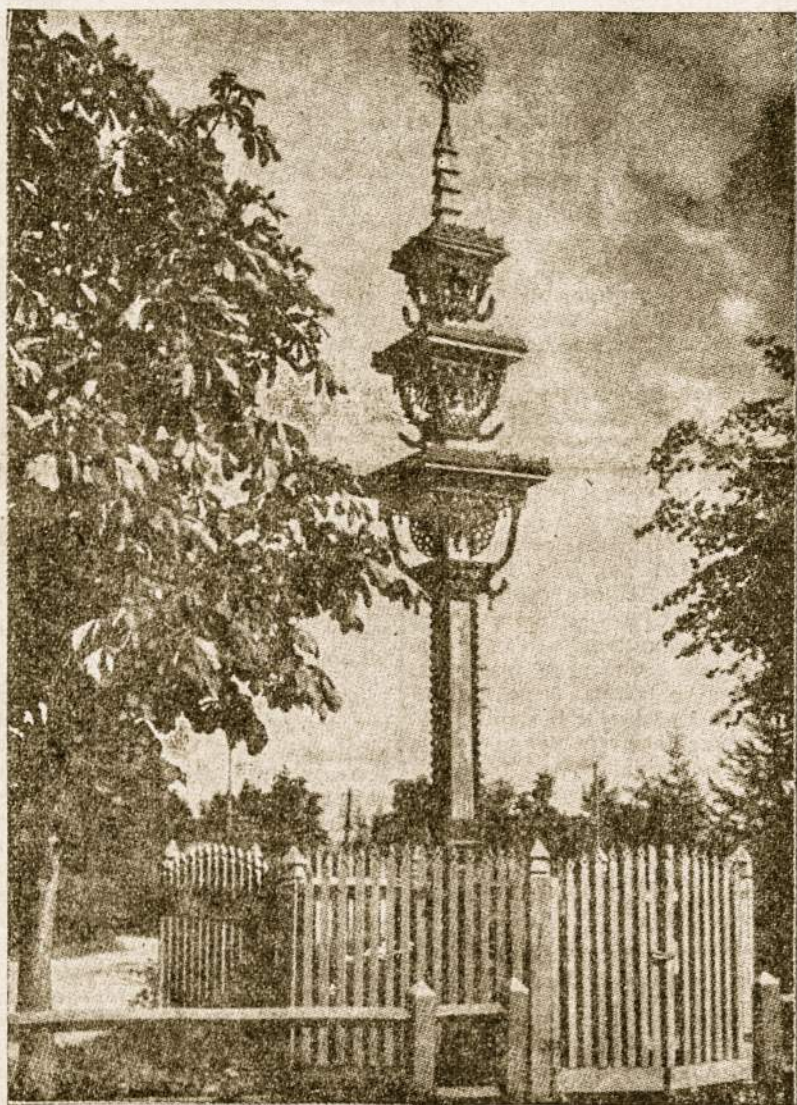
Modernūs žmogaus pavergimo būdai

Pirmiau žmogaus pavergimas kildavo daugiau iš "žmoniškumo" jausmo: priešas nebūdavo žudomas, bet būdavo jam dovanuojama gyvybė, už tai jis turėjo laimėtojui tarnauti — tapda-

vo jo vergu. Kartais ir dėl materialinių sunkenybių kuris nors, nebegalėdamas žmoniškai išsiversti, prašydavo galingesnio globos, eidamas jam vergauti.

Patriarchalinė anų laikų santvarka uždėdavo „ponui pareigą" rūpintis savo vergo gyvybe. Taigi vergo savininkas buvo atsakingas už savo vergus ir jų gyvybę. Dabar tose šalyse, kur

Ten kur dar nėra sovietų tvarka įvesta, o tik dar ruošiamai jai dirva, pramonė apkraunama staiga tokiais mokesčiais, kad savininkas viską palikęs turi kraustyti iš „provincijos". Tai vadinama „diriguota demokratija", kurios pavyzdžius mes patys matėme. Žingsnis po žingsnio žmogus tampa valstybės malonėje, tampa jos vergu. Tu-

tas pono pareigas perėmė pati valstybė, kuriai išnyko atsakomybės jausmas, tai ji daro kas jai patinka su žmonėmis. Mat, ji kartu yra darbo davėja ir įstatymų leidėja.

Pilnai valstybės galia pasireikšti reikalingas yra monopolis, o tam tarnauja vienos partijos valdymas, vedąs į tos partijos saugumą. Todėl valdžia pradeda kontroliuoti betkokį žmonių veikimą, jiems įsakindama arba uždrausdama. Pirmoje eilėje valdžia panaikina visus labiau savarankiškus savininkus. Tam patarnauja saugumui pav. sovietuose kas nenori eiti į kolchozą, turi mokėti didžiausius mokesčius, o į kolchozą pakliuvęs turi viską vykdyti pagal "penkmečio planą", nors pačiam darbininkui teliktų tik duonos trupiniai. Nori, kas praktikuoti religiją, turi mokėti valdžiai mokesčius.

met nebėra kitos išeities — žmogaus asmuo ir jo privati iniciatyva turi žūti, kad gyvuotų marksizmo teorija. Tai vadina valstybės "planavimo" vardu, bet tikrovėje yra tik „akių dūmimas". Viešai skelbiama „tegyvuoją laisvė", bet galvoje turima „visuotina vergovė".

— T. Daukantas

TRUMPOS ŽINIOS

POPIEŽIAUS ENCIKLIKA

Popiežius Jonas XXIII savo pirmoje enciklikoje visus kviečia prie taikos. Enciklikos titulas "Ad Petri Cathedram". Tai dokumentas, kuris apima maždaug 6.000 žodžių, kur šv. Tėvas paduoda savo popiežiavimo programą — saugoti Tiesą, Vienybę ir Taiką.

Prancūzijos prezidentas Charles De Gaulle liepos 2 d. buvo išvykęs į Madagaskarą, kur dalyvaus 7 ir 8 d. d. užjūrio tautų ketvirtam susirinkime.

Su didelėmis iškilmėmis Argentina atšventė savo 143 metų nepriklausomybės sukaktį liepos 9 d.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual

No. 524296

Franqueo Pagado
Concesión No 4289
Tarifa Reducida
Concesión No 4015

Amerikos Lietuviams Sportininkams Atvykstant

Tie, kurie turėjo laimės 1939 metais gyventi Lietuvoje gerai prisimena su kokiū entuziazmu Lietuva sutiko sporto šventę, kokiū įtempimu ją sekė ir kiek džiaugsmo suteikė galutinis triumfas. Žinome, kad lietuviai nugalėdami Prancūziją, Italiją, Vengriją, Suomiją, Lenkiją, Estiją ir Latviją prasimušė į pirmąsias eiles ir laimėjo Europos krepšinio meisterio vardą. Tas laimėjimas, be abejo, priklauso Amerikos Lietuviams, kurie Lietuvos vardu stoji į kovą ir paliko Lietuvos istorijoje mums neužmirštamus prisiminimus. Lygiai po 20 metų vėl su nekantrumu laukiame rungtynių svetimam, kad ir svetingam krašte, ir su įdomumu sekam Amerikos Lietuvos Sportininkų laimėjimus. Vardai: Lubinas, Ruzgys, Andriulis, Budriūnas, Baltrūnas, Lesčinskas, Puzinauskas bus šių linsniuojami lietuvių lūpuose ir neišdilo net po dešimčių metų iš atminties. Šiandien, kada sutinkame pirmtakūnų sportininkų pasekėjus, pasiryžusius išgarsinti Laisvosios Lietuvos vardą Pietų Amerikoje, Argentinos lietuviai, turėtume parodyti atvykstantiems broliams nuoširdžiausius jausmus ir didžiulius jų pasiektais laimėjimais pietų kontinente.

Amerikos Lietuvius Sportininkus — "Lithuanian Ameri-

cans" sutiksime Ezeizo aerodrome trečiadienį, liepos 15 d. 19.45 val., atvykstančius iš Kolumbijos. Juos, kaip savo brolius, sutiks Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos atstovai ir Argentinos reprezentantai. "Lithuanian Americans" — Argentinos Lietuvos Rinktinės krepšinio žaidynės bus šeštadienį, liepos 18 d. 19 val. "Aušros Vartų" lietuvių parapijos aikštėje, Mendoza 2280, Avellaneda. Svečių iš JAV pagerbimas ir kartu susipažinimo banketas tą patį vakarą 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellanedoje. Tarpautinės žaidynės tarp Š. Amerikos Lietuvos Komandos, Urugvajaus, "Ateneo" ir "Gimnasia y Esgrima" komandų įvyks "Gimnasia y Esgrima" stadione Buenos Aires mieste — Bartolome Mitre ir 9 de Julio. Prasideda sekmadienį, liepos 19 d. 19 val. ir pirmadienį, liepos 20 d. 21 val., kur vietinės sporto organizacijos pagerbs Amerikos lietuvius sportininkus.

Sutikdami savo brolius - Amerikos Lietuvius Sportininkus - ir juos lydinti asmenis, sveikiname, ir linkime, kad tarp Argentinos ir Šiaurės Amerikos lietuvių užsimegstų nuoširdžiai si ryšiai, o jų palikti laimėjimai neišdildomai būtų įrašyti Lietuvos istorijoje ir kiekvieno lietuvių širdyje. Redaktorius

BAIGĖSI DAILININKO RIMŠOS PARODA

Dailininko Rimšos paroda, kuri tęsėsi nuo birž. 25 iki 15 liep., paliko lankytojams gerą įspūdį. Visų prima akin krito spalvų šviežumas ir spalvų žaidimas kontrastuose. Menininkas šiuo kartu išstatė iš viso 20 paveiks-

lų, iš kurių daugumas su jam mėgiamaiais vaizdais iš Altiplano — Bolivijos, Peru bei Misiones. Šiuose vazduose menininkas stengėsi perduoti kalniečių gyvenimo charakteringesnius momentus: šeimos gyvenimą švenčių, pasilinksminimo bei susikaupimo metu. Be to labai ypačiai atrodė du mergaičių paveikslai, labiausiai paveikslas mergaitės su kate rankoje. Keli paveikslai vykusiai atvaizdavo klaunų numerius.

Arg. Vidaus Reikalų Ministeris Vitolo Kongrese pareiškė, kad Argentinoje yra neramumai net iš "Revolucion Libertadora" pusės, tačiau didesnė dauguma esanti ištikimi Konstitucijai ir Kordoba nepriimančiai konspiracijai prieš valdžią.

Gen. Ossorio Arana prisistatė Karo Ministerijos sekretoriui ir po kiek laiko buvo suareštuotas ir padėtas į nežinomą vietą.

Liepos 9 d. paprašė Urugvajaus užtarymo 4 Argentinos karo vadai: gen. Bonnacerrere, Martin Cabanillas, cor. Hector Cabanillas ir Fernandez Suarez ir ten paliko kaip politiniai pabėgėliai.

Vyksta nuolatiniai neramumai Argentinos Jūrininkų tarpe. Manoma, kad turės atsistatyti Jūros Ministerijos sekretorius, viceadmirolas Adolfo Estevez. Prezidentas liepos 14 d. turėjo pasitarimą su aukštais jūrininkais ir pareiškė, kad neatsisakys, nors gandai dar eina apie atsistatydinimą.

Liepos 12 d. vėl prasidėjo konferencija ženevoje. Nors su optimizmu sutinkama, bet nesitikima iš jo konkrečių vaisių.

Menininkas Rimša ir ši kartą pasirodė gana drąsus ir originalus spalvų deriniuose: pasirinkdamas keturias pagrindines spalvas: geltoną, mėlyną, raudoną ir žalią ir jas įvairiai derindamas arba maišydamas, taip kad gavosi didelis gyvumas ir šviežumas. Ypatingai gerai akį veikia jo kontrastai: tamsus dugnas ir šviesus daiktas arba priešingai.

Pagirti būtų galima mūsų tapytoją už tai, kad jis visą laiką savo paveikluose pasilieka visai arti prie realybės, vaizduodamas žmones bei gamtą ir paprastam žiūrovui suprantama kalba. Lankytojas

"LITHUANIAN AMERICANS" ARGENTINOJE!

Lithuanian Americans Argentinos Lietuvių
J.A.V. Lietuviai Krepšinininkai Rinktinė

Žais "Aušros Vartų" liet. parapijos aikštėje (Mendoza 2280, Avellaneda), liepos 18 d. 19 val. Pagerbimo banketas Lietuvių Salėje (Brasil 835, Avellaneda) tą pačią dieną 21 val.

ĮEJIMAS Į VAISES SU BILIETAIS, O Į RUNGTYNES — LAISVAS

— Visus kviečiame dalyvauti! —

Krepšininkams pajudant į Pietų Ameriką

Ilgai laukta valanda jau išmūšė: šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė liepos mėn. 8 d. iš Chicago pajudėjo Pietų Amerikos linku. 10 krepšininkų, treneris ir 2 palydovai yra oficialūs šios išvykos dalyviai, kurie Braniff bendrovės lėktuvu skrenda į Miami, Floridą, o ten pakeltę lėktuvą išsileidžia Kolumbijon kur turės pirmąsias rungtynes.

Liepos mėn. 11 d. š. Amerikos liet. krepšinio rinktinė žaidė Medelin mieste, o liepos mėn. 13 d. Kolumbijos sostinėje, Bogotoje. Iš ten jie skris į Argentiją ir čia — Buenos Aires mieste bus žaidžiama liepos mėn. 18, 19 ir 20 dienomis.

Apleidus Argentiją, bus vykstama į Urugvajaus sostinę Montevideo, kur rungtynės numatytos liepos mėn. 25 — 26 dienomis. Liepos mėn. 29 — 30 dienomis bus sužaistos dvi rungtynės Sao Paulo, Brazilijoje. Iš ten krepšininkai skris į Brazilijos sostinę — Rio de Janeiro ir čia bus žaidžiama rugpjūčio mėn. 5 d.

Pietų Amerikon vykstantieji krepšininkai gavo specialius įgaliojimus iš Chicago miesto burmistro Richard J. Daley, kuris įpareigojo mūsiškius oficialiai pakviesti Pietų Amerikos sportininkus atvykti į Chicago ir dalyvauti rudenio čia įvykstančiose "Pan American" žaidynėse.

Birželio mėn. 18 d. Chicagoje buvo sukvietas išvykos organizatorių, Chicago prekybos bei lietuvių spaudos atstovų pokalbis kelionės į P. Ameriką reikalais. Čia susirinkusius su išvykos problemomis supažindino Vladas Adamkevičius ir Petras Petrušis. Taip pat kalbėjo finansininkas John Pakel, automobilų pardavėjas savininkas Stanley Balzėkas, vasarviečių vedėjas Jonas Bačiūnas, Drango vyr. redakt. Leonardas Šimutis, dr. Steponas Biežis ir kiti. Jie pasižadėjo remti išvyką

piniginiai, o taip pat talkinti ir kituose išvykos reikaluose bei jos propagavime. Birželio mėn. 27 d. Chicagoje buvo surengtas sportininkų išleistuvių pobūvis, kuriame dalyvavo nemažas lietuvių būrys ir čia buvo gauta pajamų išvykai. Nors iki išvykos yra likę maža laiko, tačiau dar kelionės išlaidoms padengti lėšų nėra pakankamai surinkta. Tikimasi, jog bent paskutinėmis dienomis šiaurės Amerikos lietuvių bus duosnesni.

Birželio mėn. 27—28 d. d. Chicagoje įvyko kontrolinės krepšinio rungtynės, kurių metu iš pakviestųjų buvo atrinkta 10 žmonių. Šią atranką darė komitetas, susidedantis iš Vyta. Grybausko, Zen. Puzinausko, Fel. Kriaučiūno ir Myk. Ruzgio.

Tenka pastebėti, jog mūsų krepšininkai į Pietų Ameriką vež specialią informacinę leidinį ispanų kalba apie Lietuvą. Jie taip pat ir pasiims nemaža dovanų, kurios bus įteiktos žymiesiems įvairių P. Amerikos valstybių pareigūnams pas kuriuos yra numatyta lankytis.

Paskutinėmis dienomis šios išvykos tema yra pati svarbiausioji š. Amerikos lietuvių tarpe ir apie krepšininkus yra daugiausia kalbama bei rašoma mūsų spaudoje. Net ir tie, kurie iki šiol lietuviškam sportui nedaug skyrė dėmesio jau išsijudino ir krepšininkų užsimojimą parėmė.

Baigiant šias kuklias pastabas, reikia išreikšti viltį, jog visi Pietų Amerikos lietuvių įvertins savo kaimynų iš šiaurės pastangas ir mūsų krepšininkams skirs daug dėmesio jų lankymosi metu, kaip kad, kiek tenka girdėti, jie iš širdies rūpinasi patuošiamuosiuose darbuose. Toks abipusis bendradarbiavimas tarp šiauriečių ir pietiečių, be abejo, atneš realios naudos mūsų pavergtai tėvynei Lietuvai, kuriai jokių pastangų nebūna per daug.

EDVARDAS SULAITIS

Kalbama apie taiką, bet ruošiamasi karui

(E) Niekados tiek dažnai nebuvo kalbama apie taiką, kaip dabar — ir niekad tiek stipriai nebuvo gikluojamasi, kaip šiais laikais.

Stipriausioji valstybė pasaulyje — Jung. Amerikos Valstybės — vien karinėms išlaidoms iš savo biudžeto skiria apie 40 milijardų dolerių. O daugumos partijos, demokratų pasiūlymu tos išlaidos turi būti padidintos bent iki 47 milijardų. Raketinių, atominių ir kitokių naujoviškų ginklų programa plečiama.

Sovietų Sąjunga lenktyniuoja su Amerika įnirtusiu ryžtingumu. Pavyti ir pralenkti Ameriką ir kariniu ir ūkiniu atžvilgiu — tai vienas ir svarbiausiųjų "septynmečio plano" uždavinių. Nors ir šiandien dar sovietinis pilietis tebelaikomas vargšo padėtyje, nors ir šiandien dar kai kur trūksta tokio paprasto dalyko kaip adata ar vinis — sovietiniai sputnikai skraido aplink žemės rutulį, sovietinės interplanetarinės raketos prašau na net pro mėnulį... Kremlius deda daug vilties į septynmečio "paliaubas", kurių metu galėtų — ūkinių planų priedanga — pirmoje eilėje kariniai sustiprėti (Vakaruose yra linkusių Maskvai tam reikalui net didžiulių kreditų suteikti).

Slėptuvės nuo oro puolimų vėl aktualios

Netik tuose dviejuose stambiuose kraštuose, bet ir eilėje kitų, mažesnių, jau kuris laikas stropiai ruošiamos priešlėktuvinės apsaugos priemonės. Slėptuvės nuo puolimų iš oro pasidaro vėl aktualios.

Ar slėptuvės atominiame raketiniame kare dar gali turėti prasmę? Jei atominė raketa atskrenda tokiu greičiu, kad retam dar gali pavykti pasiekti slėptuvę — kokia tokių slėptuvių prasmė? Vis dėlto yra prasmė. Priemonės išpėti gyventojus nuo gresiančio pavojaus yra nuolat tobulinamos. Jei bus tinkamų slėptuvių, visokiu atveju mažiau žmonių žūs. Žinoma, slėptuvės nuo atominių puolimų turi būti jau šiek tiek kitaip įrengtos, negu slėptuvės nuo paprastų bombų. Pvz., Vakarų Vokietijoje, Švedijoje, Šveicarijoje ir eilėje kitų kraštų jau kuris laikas veikia tokie statybos nuostatai, kad statant naujus gyvenamuosius namus būtų įrengtos tinkamos slėptuvės. Tiesa, tie nuostatai ne visur pilnai vykdomi. Fed. Vokietijoje vis labiau ir spaudoje keliamas reikalavimas, kad šalia apsiginklavimo būtų daugiau

GALIMA NUSIŪSTI PENICILINO

Lietuvos raudonasis Kryžius yra gavęs didoką kiekį penicilino. Tautiečiai, kuriems šie vaistai reikalingi, ar kurie norėtų jų pasiūsti į Lietuvą, prašomi kreiptis į Liet. Raud. Kryžių šiuo adresu: Liet. Raud. Kryžiaus Valdyba, Reutlingen Bra-tianusstr. 11. Deutsche Bundes-republik.

SUPYKO UŽ KARIKATŪRĄ

Suomių liberalų laikraštis „Sonomat" įsidėjo karikatūrą, kurioje pavaizduotas Chruščiovas sėdintis valtyje, o satelitai jį tempia Volgos upe. Šalia esantiems Macmillanui ir Eisenhoweriui Chruščiovas šaukia: „Ei jūs imperialistai, gėdykitės"! Už šią karikatūrą Chruščiovas įspėjo Suomijos prezidentą Kokkonen, kad Suomija gadinanti santykius su sovietais.

— Vokietija JAV užsakė 300 naujų spausminių lėktuvų. Vienas lėktuvas kainuos daugiau nei milijoną dolerių.

— Amerikiečiai į Vakarų Vokietiją atsiuntė papildomų Redstone raketų grupę. Tos raketos skrenda ligi 200 mylių ir gali nešti atomines bombas.

— R y š i u m su penkerių metų sukaktim nuo „Chruščiovo dvarų" steigimo Kazachstano dykumose paskelbimo, kom-somolo sekretorius Lietuvoje pasididžiavo, kad tuose dvaruose esą pastoviai įsikūrę ir 1200 jaunuolių iš Lietuvos.

(E) VLIKO Vykdomoje Taryboje Reutlingene birželio 26 d. lankėsi atvykusi iš JAV žinoma žurnaliste, čikagos "Drugo" korespondentė Salomėja Narkeliūnaitė. Smulkiai susipažino su Vykdomosios Tarybos, Eltos ir Radijo skyriaus veikla, turėjo pasikalbėjimą su Vyk. Tarybos pirmininku J. Glemža, URT valdytoju Dr. P. Karveliu ir kitais darbuotojais žurnalistė Narkeliūnaitė prieš tai jau lankėsi Frankfurte, Dieburge, Lietuvos gimnazijoje Hüttenfelde, Bonnoje, įvairiose lietuvių karių kuopose (Schwetzingen ir kt.), o iš Reutlingeno dar vyko aplankyti Memmingeno ir Miuncheno lietuvių kolonijas. Lankysis ir Berlyne. Po to važinėš dar ir šiaurės Vokietijoje. Iš savo kelionės numato, be kita ko, sudaryti ir filmą.

Lietuvoje mirė Elzė Oželienė-Lapinaite.

Kanadoje mirė gener. konsolas Vytautas Glyys

lėšų skiriama ir civilinių gyventojų apsaugai nuo puolimų iš oro. Tuo rūpinasi atitinkamos centrinės įstaigos, kurios yra paruošusios planus sudaryti veiklią oro apsaugos organizaciją su paruoštais darbuotojais iki mažiausios gyvenvietės. Įspėjamųjų sirenų įrengimas. Daug kur dar yra išlikę iš pereito karo. Kur jų nėra, bus įrengiami nauji. Bunkeriu-slėptuvių statyba vyks dabar jau atsižūrint naujųjų reikalavimų. Slėptuvės ateityje turi apsaugoti netik nuo sprogmenų skeveldrų, bet ir nuo radioaktyvių spinduliavimų, grasiančių sveikatai ir gyvybei. Švedijoje, Šveicarijoje ir kituose kalnuotuose kraštuose slėptuvės įrengiamos giliai uolo se. Čia įrengiami ištisi požeminiai miestai, kurių negalėtų pasiekti jokie atominiai mirties spinduliai. JAV-se būta jau plataus masto pratimų išbandyti priemones prieš atominius puolimus. Buvo tokių bandymų ir kitur, dar daugiau jų bus ateityje. Nes su atominio karo pavojum visiems tenka skaitytis. Tačiau, kad atominio karo pasėkoje turėtų visa žmonija išnykti — tai yra perdėta.

(E) Šiluvos atleidai vis dar gausiai lankomi, kaip aiškėjo iš Vilniaus radijo pranešimo birželio 23 d. Atleidai įvyksta vis rugsėjo mėn. Nors dabar lankytojų eš kiek mažiau, kaip anksčiau, bet vis dar daug žmonių suvažiuoja. Tačiau kalbėtojas save ramino: "Negrįžtamai praėjo stebuklų ir tamsių prietarų metai".

(E) Lietuvos žemės ūkio paroda liepos mėnesį atidaroma Kaune, Ažuolyne.

(E) "Jaunosios moters mokykla" įsteigta Panevėžyje. Panaši mokykla veikianti jau Kaune.

(E) Kai kurie Lietuvos ateizmo propagandininkai buvo nuykę į visasąjunginę konferenciją Maskvoje, kuri svarstė mokslinio ateizmo klausimus.

(E) Nesutaria, kaip kovoti prieš "religinis prietarus". Vilniaus Tiesoje tęsiamos diskusijos apie tai, kaip geriausiai kovoti prieš religiją ir bažnyčias. I... Dausko siūlyma, kad nėra ko per daug skirti dėmesio Biblijos demaskavimui, nes tą knygą mažai kas pažįsta ir skaita, atsakė kitas ateistas, kad tąja knyga bažnyčiose vis dėlto esą nuolat remiamasi, be to joje esą tokių dalykų, kurie tinka krikščionybės demaskavimui. Kitas ateistas, A. Gelgaudas, "Tiesoje" pastebi, kad didelis ateistinės propagandos trūkumas esą tas, kad šioje srityje dirbą žmonės, kurie nekuomet nėra giliai tikėję. I ateistinę propagandą reikią daugiau įjungti tokius, kurie „patys yra persigė tikiybės liga", reikia skatinti viešas jų „išpažintis". Kad motinos neskiepytų religinius jau smus vaikus, reikia daugiau dėmesio kreipti į moterų švietimą. „Demaskuojant bažnyčią, kartu reikia kelti ir jos tarnų privaty gyvenimą, lyginant jį su jų pačių skelbiamu mokslu". (Tasai „demaskavimas" jau ir praktiškai vykdomas). Apie kai kuriuos knigus toje pačioje „Tiesoje" buvo paskelbta, kad jie pastarais metais iš parapijiečių surinktais pinigais, skirtais bažnyčios statybiniams reikalams, pasistatę sau gražius privatus namus).

(E) Lietuvos artistų grupė išvyko į Kazachstaną, vadovaujant art. E. Juškevičiui. Tai „estradinių" artistų grupė, su akrobatais ir žonglėriais.

(E) Atrastos labai senos sodybos, kuriose gyventa jau apie tūkstantį metų prieš Kristų. Sodybų liekanos rastos Juodonių pilekalyje, prie kello Svedasai — Rokiškis. Tyrinėjimus čia pradėjo 1958 m. Rokiškio kraštotyros muziejaus ir Mokslų akademijos istorijos instituto darbuotojai. Buvo susidurta su medinių su molinių statinių liekanomis, plūko molio aikštelėmis. Surasta daug įvairių dirbinių, tarpe jų vienas retas radinys, padarytas iš elnio kaukuolės ir ragų, tarsi lovelis, užsibaigęs dviem rageliais. Jo paskirtis tuo tarpu neaiški. Panašių dirbinių kitur iki šiol nerasta. Įdomūs esą ir keramikos radiniai: puodų šukės geometriniais raštais ir juostelėmis gnaibyta keramika. Šiais metais Juodonių pillakalnio tyrinėjimai bus atlikti dar platesniu mastu. Bet jau ir iš tų radinių matyti, kad čia jau prieš 3.000 metų gyventa aukštos kultūros žmonių.

(E) Jau trečioji mergaičių partija iš Lietuvos į Kazachstaną. Vilniaus radijas birželio 16 d. pranešė, kad tą dieną iš Vilniaus į Kazachstaną išvežta trečioji mergaičių partija, viso apie 150 mergaičių. Išvyko „nuo-

latiniam darbu", taigi ne sezoniniams darbams, bet pastoviam apgyvendinimui. Viena jų radijo bendradarbiui pareiškusi: „Aš su tūkstantčiais merginų noriu vykti ten, kur šaukia partija". Pažymėtina, kad išvežamos mergaitės Kazachstane bus „įdarbinamos" toli gražu ne savose profesijose, bet dažnai visai svetimose.

(E) Bonovskis sveičiuojasi, o jo giminės Sibire. Lietuvoje ilgas savaites sveičiuojasi „pažangus" Amerikos rašytojas Pilypas Bonovskis, kurio tėvai Baranauskai yra kilę iš Lietuvos. Ir dalis jo giminų tebegyvena Lietuvoje, o dalis yra ištremta į Sibirą. Sibirian buvo ištremti Bonovskio teta, pusbrolis, pusėserė. Kai kam leido po ilgų trėmimo metų grįsti, kai kurie ištremtieji giminės Sibire ir mirė. Visa tai Bonovskiui, be abejo, turėjo būti žinoma, kai jis važinėjo po Lietuvą, Komunistų vadų globojamas kaip „raudonasis" rašytojas. Tiesa, žiniomis iš Amerikos, Bonovskis amerikiečių literatūroje yra nežymi figūra.

ELTOS ŽINIOS

(E) Mirė Pabaltijo tautų draugas. Kaip praneša "Eltos Inf." Skandinavijos korespondentas Švedijoje mirė Upsalos krašto viršininkas prof. Elis Hastad, 59 m. amžiaus. Kurį laiką profesoriavo Stokholmo universitete.

(E) Mirė Marija Žmuidžia-vičienė, dailininko A. Žmuidžia-vičiaus žmona. Vilniaus "Tiesoje" buvo trumpi užuojautos skelbimai. Ji buvo Šaulių Sąjungos kūrėja Putvio-Putvinskio se suo. Iš profesijos — dantų gydytoja.

(E) Dar keli kaltinamieji ryšium su masiniais žudymais Lietuvoje. Pietų Vokietijos dienraštis "Schwarzwalder Bote" gegužės 8 d. pranešė, kad prieš buvusius kriminalinės policijos valdininkus Ewald Sudau (Mindin) ir Herbert Schmidtke (Bielefeld) yra iškelta byla ryšium su masiniais Lietuvos gyventojų žudymais 1941-42 m.

(E) Siųsdami tarnybai į užsienį, sūnų palaikė lyg "įkaitu". Prieš kurį laiką Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerijos paskirtas Sovietų pasiuntinybės Urugvajuje antruoju sekretorium lietuvis T. Černiauskas atvyko į Urugvajų su žmona, vienu sūnum ir viena dukrele. Vyresnysis (14 metus amžiaus) sūnus turėjęs palikti Lietuvoje, tariamai "mokslui tęsti".

• Naujas daktaras. Gegužės 16 d. Lateranum universitete Romoje kun. Adomas Pupšys apgynė disertaciją apie Vygrių vyskupystės įsteigimą ir jos santykius su Prūsijos valdžia. Naujasis daktaras šią vasarą išemigruoja į JAV.

(E) Lietuvoje mirė Dr. Rokas Šilūpas buv. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas.

Nuoširdžią užuojautą dėl JONO ČERNIAUSKO mirties reiškia

žmonai Stefanijai Grigaitytei,

jos šeimai ir artimiesiems.

KAZIMIERAS PAULAUSKAS

Nuoširdžią užuojautą dėl vyro mirties liudinčiai

poniai Stefanijai Grigaitytei,

jos šeimai ir artimiesiems reiškia

JUOZAS KANAPINSKAS ir ŠEIMA

Mirus JONUI ČERNIAUSKUI nuoširdžią užuojautą reiškia likusiai nuliūdusiai vėlionies

žmonai Stefanijai Grigaitytei,

jos šeimai ir artimiesiems.

brolis STASYS ČERNIAUSKAS ir ŠEIMA

Mirus JONUI ČERNIAUSKUI nuoširdžią užuojautą reiškia

liudinčiai žmonai Stefanijai Grigaitytei,

jos šeimai ir artimiesiems.

LEONAS MALINAUSKAS ir ŠEIMA

Sekmadienio Dimečiai

GYVYBINIS KLAUSIMAS

Dažnai girdime kalbant apie svarbiausias šių dienų problemas: apie komunizmą, tautų laisvę, žmonių gerovę, dvasinį atgimimą ir panašius klausimus. Be abejo, šitie klausimai yra labai svarbūs ir nuo jų vienokio ar kitokio išsprendimo gali daug priklausyti, net atskirų valstybių likimas. Tačiau esama dar svarbesnių dalykų, apie kuriuos retai tekalbama. Tai klausimas, kurį galima suformuluoti sekančiai: kas yra Kristus privatiniame ir viešajame gyvenime? Arba dar trumpiau: kuomi laikau Kristų savo gyvenime?

Šį klausimą Kristus pastatė savo mokytiniais: "Kuo laikote jį žmogaus Sūnų?" Tai buvo pats svarbiausias klausimas, kurį jis pastatė, nuo kurio atsakymo turėjo priklausyti jo mokytinių visa laikysena. Petras visų apaštalių vardu atsakė: "Tu Kristus gyvojo Dievo Sūnus". Tuomi Petras visų mokytinių vardu išpažino Kristų esant Dievu. Ir kai po duonos padauginimo jis pažadėjo savo kūną duoti kaip maistą ir savo kraują kaip gėrimą, daugelis iš jų pasišalino. Tuomet Kristus paklausė apaštalių: "Ar ir jūs norite mane apeisti?" Petras visų vardu atsakė: "Viešpatie, kur mes eisime, juk Tu turi amžinojo gyvenimo žodžius".

Šie abu Kristaus klausimai yra esminiai kiekvieno krikščionio gyvenime. Nuo jų atsakymo priklauso visas tikinčiojo žmogaus gyvenimas. Pirmojo klausimo atsakyme glūdi visas tikėjimas, o antrojo visas praktiškas gyvenimas, arba kaip teologai sako, visa moralė. Pirmuoju išpažįstame, kad tikime į Kristų kaip pasaulio Išganytoją, antruoju parodome savo tikėjimą viešame gyvenime, dalyvaudami pamaldose ir priimdami šv. Sakramentus.

Kuomet tikintysis pradeda atskirti šiuos du dalykus, tvirtindamas, kad užtenka į Dievą tikėti, tuomet jo gyvenime įvyksta skilimas, kuris priveda prie atšalimo ir prie visiško netikėjimo. Negana tikėti į Dievą būvimą, bet tikėjimas kartu reikalauja gyventi krikščionio gyvenimą. Pilnas krikščionio gyvenimas yra tuomet, kai maitinamasi Kristaus Kūnu ir Krauju. Tai labai gerai suprato pirmųjų amžių krikščionys. Jie nuostabi būdu sujungė savo tikėjimą su aukšta dorove, nes labai dažnai, net kasdien, dalyvaudavo šv. Mišų aukoje ir šv. Komunijoje. Jie įgyvendino Kristaus testamentą: "Imkite ir valgykite, tai yra mano kūnas, imkite ir gerkite, tai yra

mano kraujas Naujosios Sandoros, kuris bus pralietas už jus, daugelio nuodėmės".

Rusų revoliucijos metu, viename traukinyje važiuo raudonarmiečiai, kurie gyrėsi savo "karžygiškais darbais". Vienas sunaikinęs 15 liaudies priešų, kitas 20, trečias dar daugiau. Tuomet vienas studentas paklausė: "Kaip apie tai rašo Evangelijos?". Kareiviai tik nusijuokė ir atsakė:

"Kas mums svarbu ką rašo Evangelijos, mes jų neskaityme, tik bučiavome". Tai labai įdomus ir charakteringas atsakymas. Jie neskaitydavo Evangelijų, tik jas kasdien bučiavo, kaip buvo paprotys rusų tautoje. Jie todėl nepažino tikrojo Kristaus mokslo, jie tapo savo tikėjimo išdavikais.

Tautų nukrikščionėjimo procesas prasideda nuo perskyrimo tikėjimo ir praktiško gyvenimo. Kurį laiką dar tikima iš tėvų paveldėtomis tikėjimo tiesomis, dar laikomasi pačių svarbiausių religinių papročių, lankoma bažnyčia per didesnes šventes, per krikštynas, laidotuves, bet tuomi ir pasibaigia visas krikščioniškas gyvenimas. Namie gyvenama pagal "savo" normas ir norus. Savaime suprantama, kad palengva ir tikėjimas pradeda blėsti, atsiranda daug abėjonių, kol pagaliau baigiasi apsilėidimu, nes nebėra gyvos ugnies, kuri kurentųsi širdyje ir šviesių gyvenimo kelyje.

Norint gyventi pilnutiniu krikščionio gyvenimu reikalinga jungti tikėjimą su sakramentiniu gyvenimu. Sakramentinis gyvenimas palaiko tikėjimą gyvą ir veiksmingą, nes jis ateina iš Kristaus. Šv. Jonas Evan-

gelistas duoda ištiesą skyrių apie Eucharistiją. Pagrindinė mintis yra ši: Kristus atėjo į šį pasaulį, kad atneštų naują mokslą ir kad duotų save kaip sielų maistą bei savo dieviško krauju atpirktų žmoniją. Atpirkimo darbas, atliktas už visą žmoniją Kristus mirtimi, pavieniai yra tęsiamas toliau per sakramentinį gyvenimą.

Kristus savo eucharistinėje kalboje tai aiškiai užakcentavo: "Aš esu gyvoji duona, nužengianti iš dangaus. Kas valgys tos duonos, bus gyvas per amžius", o duona, kurios aš duosiu, yra mano kūnas dėl pasaulio gyvybės". Kai žydai ginčijosi tarp savęs dėl šiu žodžių, jis dar aiškiau pakartojo: "Iš tikrųjų, iš tikrųjų sakau jums, jei nevalgysite žmogaus Sūnaus kūno ir negerosite jo kraujo, neturėsite savų gyvenimo. Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą ir aš jį prikelsiu paskutinėje dienoje".

Ano meto žydai nepajėgė suprasti šių Kristaus žodžių, nes buvo susirūpinę per daug žemiška duona ir žemiškais dalykais. Šių dienų krikščionys daugumoje nesupranta irgi šių žodžių, nes panašiai yra susirūpinę tik savo žemišku gyvenimu.

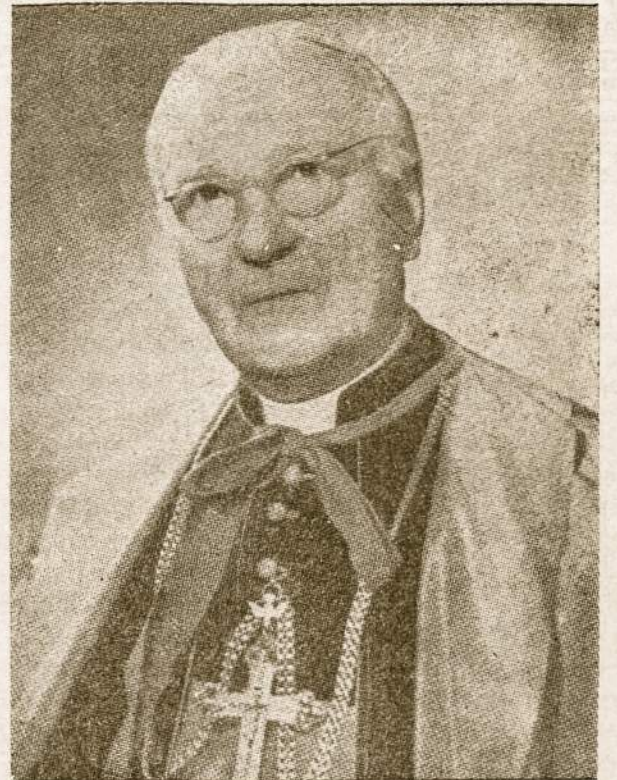
Šių dienų nauji civilizacijos laimėjimai apsvaigino ne vieną. Pasitaiko žmonių, net tikinčiųjų tarp, kurie mano, jog naujieji mokslai išradimai gali pakelti žmonių gerbūvį, padaryti laimingu gyvenimu: be Bažnyčios sakramentų bus galima sukurti naują žmonijos erą. Dar didesnė dalis, nors tuomi ir netiki, bet taip gyvena, lyg žmogus nebūtų reikalingas jokios viršgamtinės pagalbos. Jie save laiko tikinčiais, bet jie daro visai kita, ką tiki, todėl jie greit pradės tikėti tuomi, ką jie daro, kitaip sakant, susidarys sau "patogią" moralę.

Šias žmonių iliuzijas laikas nuo laiko sugriauna pats gyvenimas, pastatydamas žmoniją ant bedugnės krašto. Toji civilizacija, kuri turėtų padėti žemėje įgyvendinti gerbūvį ir pašalinti skurdą, karo ugnimi užlieja kaimus ir miestus, sunaikina tūkstančius žmonių gyvybių, palieka tik griuvusių krūvas. Tuomet žmonės vėl prarėgi, kur yra tikrosios gyvenimo vertybės, tuomet pradeda iš naujo lankyti bažnyčias ir eiti sakramentų. Žmogus pamato, koks bejėgis ir koks silpnas lieka, kai atstumia Dievo pagalbos ranką.

Žmogus labai greitai viską pamiršta netik kas praėjo: karus, nelaines, bet jis yra nuolatiniame pavojuje pamiršti svarbiausią tiesą, kad jis yra silpnas sutvėrimas, nešiojantis savyje prigimtosios nuodėmės žaizdas, kad jis yra reikalingas nuolatinei visagalio Dievo pagalbos. Todėl kelias į tikrą gerbūvį, į laisvę eina per tikėjimą. Atskiri žmonės ir tautos gali tik tuomet saugiai ir laisvėje gyventi, jeigu Kristaus Evangelija netik bučiuojama, bet ir studijuojama, iš jos gyvenama.

Tai parodo mums visą žmonijos istoriją. Tos tautos sukūrė didžią

LIETUVOS METROPOLITO SUKAKTIS

Garbingajam Kauno Arkivyskupui ir pirmajam Lietuvos bažnytinės provincijos Metropolitui Juozui SKVIRECKUI, didelių nuopelnų asmeniui visai mūsų tautai ir ypatingai katalikams, šių metų birželio 24 d. sukako 60 metų nuo jo išventi-

mo į kunigus ir liepos 13 d. sukanka 40 metų nuo išventimo į vyskupus.

Šiuo metu Jo Ekscelencija Garbingasis Jubilatas yra silpnos sveikatos. Paprašykime jam Viešpaties palaimos ir pagalbos pakelti amžiaus ir tremties našta.

kultūrą ir išgyveno akso laikotarpį, kurios atsivėrė Kristaus Evangelijai. Saugiausi laikai buvo, kuomet žmonės netik išpažino Kristaus mokslą, bet juomi grindė visą viešąjį gyvenimą. Mūsų amžiuje tiek daug katastrofų net krikščioniškose šalyse, tiek karų ir kraujo praliejimo, ar nėra ženklas, kad žmonių gyvenime įvyko skilimas tarp tikėjimo ir dorovės.

Vienintelis kelias atgal į krikščionišką atgimimą ir tautų vienybę yra Kristus. Šv. Tėvas Pijus X savo sūkiu buvo pasirinkęs: "Visą atnaujinti Kristuje", kuris vėliau tapo ir lietuvių ateitininkų obalsiu. Šv. Tėvas šį atnaujinimo darbą vedė per eucharistinį atgimimą. Gyvename eucharistiniame amžiuje! Mūsų užduotis yra tą sąjudį išplėsti kuo plačiau tautiečių tarpe. Eucharistinis sąjudis suprantamas netik ankstyvoji, bet ir dažnoji Komunija.

Tikėjimas į gyvąjį Dievą reikalauja, kad tuo tikėjimu gyventų. Gyventi tikėjimu reiškia gyventi Kristuje, vienybėje su juo šv. Eucharistijoje.

Kun. Aug. STEIGVILAS

REPATRIJAVUSI Į LENKIJĄ DAINUOJA LIETUVISKAI

(E) "Express Ilustrowany" (Londone) š. m. gegužės 28 d. atpasakojo savo bendradarbio pasikalbėjimą su repatrijavusia iš Lietuvos į Lenkiją Vilniaus operos soliste Jadvyga Petruškevičiūte. Ji Lietuvoje įgavusi "nuspelniusios artistės" titulą ir medalį. Vilniaus konservatoriją baigusi 1948 metais ir be pertraukos iki išsikraustymo į Lenkiją dirbusi Vilniaus operoje. Dabar ji dirba Lodzės operoje, kur ji dainuoja "Toskos" pastatyme. Laikraščio korespondentui ji pasakė, kad tuo tarpu dainuojanti savo partijas lietuviškai, nes lenkiškai dar nespėjusi pasirošti.

VILNUSI GRAŽESNIS UŽ KROKUVĄ IR PRAGĄ

(E) "Kierunki" (Varšuva) geg. 24 d. davė savo bendradarbio Z. Ko marovskio ilgą reportažą apie lankymąsi Vilniuje. Iš įžangos matyti, kad jis vyko iš Leningrado į Varšuvą. Vykstant tuo ruožu esą reikalinga du kartu persėsti. Vienas persėdimas Vilniuje, kur jis ilgėliau ir apsižvalgęs. Kaip ir kiti lenkų korespondentai, kurių pastaruoju metu ne mažai apsilanko Vilniuje, K. pirmiausia domisi lenkiškom liekanom Vilniuje. Lenkų kalbos mieste esą mažai tegrūdėti, nors lenkų, anot jo, gyvena dar apie 10%. Gatvėse girdisi daugiausia lietuviškai ir rusų kalbos. Užrašai gatvėse esą taip pat dviem kalbom. Vilniuje pamaldos vyksta 8 bažnyčiose, iš kurių šešiose lenkų, o dviejose lietuvių kalba. Katedroje (šv. Petro ir Povilo bažn.) lietuvių pamaldos sek madieniais būnančios 11 val., lenkų 12,30 val. Autorius Vilniuje vaikščiojęs kaip stebuklingu nuotakų mieste. Reginiai nuo Antakalnio tokie gražūs, kad su jais negalima lyginti nei Krokuvos, nei čekų Pragos. Kiek disonanso į tą gražų vaizdą įnešą milžiniški radijo ir televizijos stiebai.

"AIDŲ" MOKSLO PREMIJA PASKIRTA L. DAMBRIŪNUI

(E) "Aidų žurnalo" mokslo darbų konkurso premiją 500 dolerių laimėjo kalbininkas Leonardas Dambriūnas už veikalą "Lietuvių kalbos veiksmažodžių aspektai". Premijai skirti komisiją sudarė Dr. Pr. Skardžius, V. Trumpa, Dr. L. Andriekus, Dr. Viliamas ir Dr. R. Zalubo. Komisijos nuomone, veikalas turėtų būti išleistas netik lietuvių kalba, bet išverstas ir į kurį nors svetimą kalbą (anglų, prancūzų ar yokičių).

SIBIRE ESĄ LIETUVIŠKŲ PARAPIJŲ

(Tęsinys iš per. numerio)
YRA IR GIRTUOKLIAUJANČIŲ

Lietuviai "linkę" nugerti ir krašte... Gal tai svetimųjų įtaka, o gal nenormalių laikų pasekos, tačiau girtuokliavimas didelis. Ypačiai geria kaime. Kaime daug gaminama ir "samagono", nes jis perpus pigesnis. Dėl to yra jau ir išsigimimų — atbukusiais protais besimokančio jaunimo. Prieš girtuokliavimą labai smarkiai kovoja kunigai per pamokslus. Paskutiniu laiku prieš girtuokliavimą veda kovą ir valdžios pareigūnai (milicija), bet iš to pasėkos menkos, nes tokie "kovotojai" dažniausiai patys girtuokliauja.

BAŽNYČIOS PILNOS TIKINČIŲ

Bažnyčia, nors engiama, bet veikia, gal net stiprėja. Visos bažnyčios perpildytos. Lanko ypač kaimiečiai. Aplamai kaimuose bažnyčią lanko visi, gal išskiriant tik kaikiuriuos tarnautojus, kaip pvz., mokytojus; kaip auklėtojams, nevalia pa-

laikyti tokiuos "blogus papročius"... Į bažnyčią keliauja žmonės iš tolimiausių apylinkių. Nuosavų arklių niekas neturi, o iš kolchozo sunku juos gauti, todėl žmonės eina pėsti ar važiuoja dviračiais. Dviratis dabar geriausia kaimo susisieki-mo priemonė.

Pilnos bažnyčios ir miestuose. Vyksta pamaldos ir Kauno Sobore, tik šioje bažnyčioje neleidžiama skambinti varpais.

Antireliginė propaganda buvo ir išliko stipri iki šiol, tačiau po 1953 m. visgi šiek tiek silpnėnė.

Bažnyčioje leidžiama daryti rinkliavas bažnyčios išlaikymo reikalams, tačiau ir šios pajamos valdžios oficialiai kontroliuojamos. Iš jų išmokami ir atlyginimai kunigams.

Žmonės laikėsi religinių papročių, apeigų. Laidotuvių būna ir grynai komunistinių — jas lengva atskirti: be kunigo, kars tas raudona medžiaga, nemaža raudona vėliava, kartais lydi orkestras.

PASYVI REZISTENCIJA RYŠKI

Jei aktyvus pasipriešinimas okupantui mažai pastebimas, pasyvus pasipriešinimas labai ryškus ir plataus masto. Lietuviai tam tikromis dienomis (kaip vėlinės ar pan.) labai gausiai renkasi į krūvą. Didelė mis demonstracijomis kraštas pasireiškė 1956 m. po Vengrijos įvykių. Šiuo laiku ypač jaunimas pasipriešinimą sovietams išreiškia sovietišku būdu: stengiasi pamėgdžioti Vakarus madoms ir šokiais. Sovietai prieš tai labai aštriai kovoja, naujų madų pamėgdžiotojus vadina *stiliagomis*, keliauklupsčiautojais Vakarams ir panašiai, bet jaunimas to nepaiso. Krašte sovietų peršami ir propoguojami vadinami "rusiški" (senoviniai) šokiai, tačiau lietuviai jų nešoka, o stengiasi šokti Rock 'n Roll ir kitus panašius. Sovietai šokėjams pritaiko net chuliganizmo įstatymą ir baudžia iki ke-liolikos dienų kalėjimo, bet jaunimas nė to nepaiso ir per tai rodo artėjimą prie Vakarų ir tolėjimą nuo Rytų. Čia didelę reikšmę vaidina studentai, kurių daug yra ir iš kaimo; pas-

tarieji, grįždami į kaimą, atveža naujas madas, šokius ir t.t., tuo būdu ir kaime skleisdami vakarietišką dvasią.

KRAŠTAS NENUTAUSTA

Lietuvai nutautėti nėra didelio pavojaus. Mažiausiai bent kas trečia šeima yra vienaip ar kitaip (ypač trėmimais į Sibirą) nuo okupanto nukentėjusi ir to niekad neužmirš. Lietuvoje kaimo rusų dar iš viso beveik nėra o miestuose jie iš lietuvių nesulaukia jokių simpatijų. Krašte esantieji tautiečiai išsiliks geresniais lietuviais, kaip gyvenantieji Vakaruose. Krašte ir šiandien laikomasi lietuviškų papročių. Beveik visos lietuvaitės, jau nuo 16-kos metų amžiaus, stengiasi turėti tautinius rūbus ir nešioja juos įvairiausiomis progomis.

Tačiau pačiais geriausiai lietuviams lieka tie, kurie išgyvena Sibiro tremtį; sugrįžę atgal į Lietuvą, jie atneša tautai naujo kraujo.

M. M. (Eli)

SKAITYK IR PLATINK „LAIKĄ“!

Moteris ir GYVENIMAS

TREMTINIŲ METAI

— Nameliai mano brangūs, man vėsu patogų, bet niekur nėra tiek laimės, kaip po jūsų stogu —

Liepos mėn. prasidėjo tremtinio metai. Metai, kurie turėjo palikti savo tėviškes ir namus ir persikelti į kitą kraštą ar net kitą kontinentą, nes tėvynėje esanti politinė santvarka varžė jų laisvę arba jų visa atėmė. Milijonai žmonių dėl šios priežasties yra savo kraštą apleidę. Milijonai „išvietintųjų“ braškosi po pasaulį nerasdami sau ramybės. Milijonai ilgisi savo tėvynės bei tėviškės. Po visus ke-

prendžiamas klausimas, ar ten patogų būtų gyventi, ar ten išsikūrimas lengvas. Ten buvom šaknis įleide, ten buvo malonu ir gera. Didelių patogumų nebūta, bet ten buvo gražu ir gera, ten buvo artimųjų meilė ir ramybė. Niekur nerasi tiek laimės, kaip po prarastų gimtųjų namelių stogu, kurie dabar yra tolimi ir nepasiekiami.

Ką gi turime daryti? ar puolę į nusiminimą viskam padėti kryžių? Ar atsisakius brangios padėties kurti naujus namelius ant svetimų pamatų? Jei esame sveiki tautos ir visuomenės na-

kurti savus, t. y. lietuviškus namelius. Nebijokime, kad dėl to mus svetimtaučiai pajuos. Priešingai, jie vertins ir gerbs mūsų lietuviškus namučius, kuriuose ras ir jaus rimtį, orumą, šilumą ir kultūrą. Juose ras ne tik kecurias sienas, bet ir juose viešpatuojančią dvasią. Matys namučius pastatytus ant tikrai tvirtų pamatų. Jie jausis laimingais krašto šeiminkais, turį progos priimti vertus svečius; o mes garbingi keleiviai, kurie sustoję poilsui, nelieka už suteiktą prieglaudą skolingi. Mūsų nameliai bus šeimai ir tautiečiams tėvynė miniatiūroj; svetimiesiems — tolimo ir garbingo krašto atspindys, kuris palieka savo vertingą įnašą į šio krašto kultūrinį ir ekonominį gyvenimą. Visai nesvarbu mūsų materialiai ištekliai, nesvarbu namelių dydis nei jų aukštumas, svarbu jų nuotaika ir dvasia, nes tik ji sudaro tikrą namelių vertę. Dažnai kuklioj pastogėj yra daugiau sielos, negu puošniame rūme. Nameliuose mūsų motinos išaugino knygnešius, patriotus kovotojus ir savanorius. Nameliuose, neardomos ir pastovios šeimos narių sieglų bendravime brendo lietuvių tvirtas charakteris. Nameliuose, kuriuose laikome savo brangias iš tėvynės atneštas relikvijas bei prisiminimus, vystosi ir bręsta mūsų naujoji karta. Nuo išorės juos skiria minka tvora ir vos keliolika centimetrų siena, o tačiau jie turėtų būti mūsų tautos tvirtovė.

— Elzė Diminskienė

turis pasaulio kraštus pasklido ir mūsų tautiečiai. Kur jų nerasi? Visus rasime likimo nublokštų lietuvių.

Išvarginti karo, stovyklos gyvenimo ir kitų sunkumų atvyko į naują kraštą. Pradžia buvo sunki. Naujakurio gyvenimas visur nebuvo lengvas. Viename krašte jis ėjo sparčiau, kitame lėčiau, tačiau visur jis pareikalavo daug jėgų, pasiaukojimo ir ištvermės. Nuplovus kelionės dulkes ir kiek pailsėjęs bei išsikūrus, iš gautų nuo prietelių laišku paaiškėjo, kad yra kraštų, kuriuose gyvenimas patogesnis, uždurbis didesnis ir lietuvių tautinė bei kultūrinė veikla didesnė. Ir vėl pakėlė sparnus, pusvelčiui palikę sunkiai įsigytą mantą, mūsų tautiečiai pasileidžia naujon kelionėn, tik jau žymiai vyresnė ir menkesnė jėgom. Rastos gyvenimo sąlygos yra labai skirtingos, gyvenimo lygis nepalyginamai augštesnis. Pirmieji išpūdziai teikia malonių staigmenų. Tačiau, praėjus kiek laiko, vėl grįžta anas nerimas, kuris buvo pasėtas mūsų sielon, peržengus tėvynės rubežius. Kur, pagaliau, yra tas kraštas ir šalis, kuriame lietuvis tremtinys nurimti galėtų? Jo nereikia jieskoti. Jis žinomas, bet nepasiekiamas. Ežerais ir upėmis, miškas ir pievomis, kalneliais ir slėniais išpuostas, skaistus, kaip rytmečio aušra, brangus, kaip motinos vardas; tai yra kraštas, kuriame lietuvis tremtinys nurimtu, nes tai yra jo tėvynė Lietuva. Ir nes-

AMERIKOS IR AZIJOS MOTERYS

Azijos kovotoja už moterų būklės pagerinimą Mrs. Trinidad F. Legarda, Tokyo moterų konferencijoje, svarstydama skirtumus tarp Amerikos ir Azijos kraštų, dėstė: „Visa Azija yra vyrų kraštas. Moterys nuo mažens yra auklėjamos duoti pirmenybę teikiantį traktavimą vyrams, patarnauti jiems. Šitai praktikuojama visuose Azijos kraštuose. Gi JAV-bėse yra daugiau lygybės“.

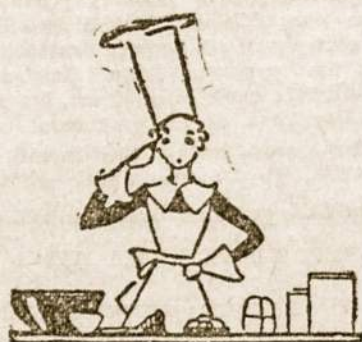
Nebučiuokit kūdikio, kurį mylit

Gydytojas W. Brady, dienrašty Chicago Daily News bando įpiršti gyventojams svarbią taisyklę: „Nebučiuokite kūdikio, kurį mylite“. Yra pastebėta atsitikimų, kad bučiuojant perduodama kūdikiui užkrėtos. Vienas kūdikis sirgo net 9 mėnesius dėl to, kad atsilankę giminės jį bučiuodami perteikė užrėtus. Kūdikio organizmas dar neturi to saugumo nuo bakterijų, kokį turi suaugusis.

— Mylimo žmogaus gyvenimo negalima prailginti, bet jį galima praturtinti.

— Laimę pratęsti galima ją dažnai prisimenant.

— Šeimos gyvenimas tarytum orkestras. Jei pirmasis smulkas teisingai pradeda, tai jam lengviau pritaras bosas su fleita.

RYŽIŲ APKEPTINIAI

Sutušinti 40 gr. sviesto su svogūnu. Įdėti 250 gr. nuplautų ryžių ir užpilti 1/4 litro mėsos sriuba (buljonu). Nuragauti druska, pipirais ir muskato riešutu. Pavirtinus 15 minučių įplakti 2 kiaušinių trynius ir 100 gr. tarkuoto sūrio. Masę išpilti ir išlyginti ant lentos. Atšalus įpjaustyti kvadratais, pavolioti duonos džiovėliuose ir aptepti karštuose riebaluose. Pateikti stalan karštus su žalių daržovių salotais.

BARSTELIAI

5-6 lėkštės daržovinio sultinio 5 vidutiniai burokėliai, 5 pamidorai arba 3 šaukštai pamidorų tyrės, 1 šaukštas sviesto, 1 šaukštas miltų, 3-5 šaukštai grietinės, 1 svogūnas, druskos ir pipirų suling skonio.

Išvirti daržovių sultinį iš daržovių, laurų lapelių ir pipirų. Daržovių sultinį virti 30 min. nuo užvirimo. Kad burokėliai būtų raudoni, juos virti atidengtus. Svogūną sutarkuoti, pakepti svieste, įdėti šaukštą miltų, pamidorus ar pamidorų tyrę ge-

BRANGI BIRUTE!

Dėkoju už Tavo malonų ir nuoširdų laišką. Tų rašai apie Jūsų Danutę, kuri Tau ir Tavo vyrui daug skausmo suteikia. Man tikrai gaila, kad judviečių viltys taip apviltos ir tėviški jausmai įžeisti dukters egoizmu ir jos nesupratimu. Tu žinai, miela Birute, aš Tau buvau visados atvira. Šis mano laiškas turi Tau perduoti tik mano nuoširdžias mintis, nors jos Tau ir nemalonios būtų.

Nekaltink Danutės egoizmu. Tai nėra jos kaltė, kad sulaukusi 23 metų ji gyvena tik sau. Jau nuo pirmųjų gyvenimo dienų Danutė buvo Tavo ir Tavo vyro bei visų giminių susidomėjimo ir pasigėrėjimo centru. Vos pradėjus vaikščioti ir kalbėti, tiesa, ji buvo maloni ir lėlytė; jai pakako protelio, kad suprastų tėvų ir giminių pasigėrėjimą ja. Pradėjus Danutei eiti mokyklon Tu jai stengeisi visur ir visada padėti. Ją rengdavai, valydavai batukus, užjaušdavai, kai mokytoja daug pamokų paskirdavo ar pabardavo. Stalas ir vokai būdavo paruošti, batukai nuvalyti, išsklaidytos knygos sutvarkytos.

Dauntei paaugus, padidėjo ir jos reikalavimai, kuriuos Judu su vyru vergiškai pildydavot, o Danutė tai primindavo visai net nepagalvojus apie Jūsų pastangas. Laikas jos nevaržė, nes nesvarbu, kada grįš į namus, juk vistiek motina jos lauks su paruoštu maistu. Tvarkyti namus, Tau padėti ar bent įvertinti Tavo pasiaukojimą ir darbą, visa tai Danutė nemokėjo, nes Tu jai niekadose neleidai pažinti ir suprasti darbo vertės.

Danutė baigė mokyklą ir tolo nuo

Tavęs ir nuo šeimos. Jos visas gyvenimas yra tarp svetimų žmonių, kurie ją riša ir įpareigoja. Tu kantriai tvarkai jos kambaryje paskleistus rūbus, kuriuos ji paskubomis persirengus paliko. Tavo liga jos nesulaikyti nuo ankščiau numatyto išėjimo. Tai skaudi tiesa ir žiauri neįteisingo auklėjimo pasėka.

Mes taip mylime vaikus, kad niekas nėra per sunku padaryti, kad tik jie būtų laimingi. Mes jaučiame savo įgimtą tėvų meilę, bet nematome ar nepakankamai rimtai žiūrime į jau kūdikystėje pasireiškusį vaiko egoizmą. Šaliname juos nuo sunkumų ir vargo bei pasiaukojimo. Ar nereikėtų pratinti prie kovos, pasiaukojimo, išsižadėjimo ir artimo meilės? Prie lengvo gyvenimo, jei sąlygos leis, greitai pripratas.

Ką Tu turėtum dabar daryti? Leisk jai jausti, koks nemalonus yra egoizmas; leisk pajusti pareigas ir tvarkos svarbumą. Ir Tu turėk „savų reikalų“, dėl kurių negalėjai jos laukti su pietumis po nustatyto laiko. Tepamato, kad pamesti jos rūbai susiglamžo, jei jų niekas nepakabina. Tepasilieka ji namuose, kai Tau reikia iš namų išeiti. Jei Danutė pasikvietė svečių, teparuošia jiems vaisių ir atlieka savo, kaip šeiminkės pareigas. Ji nustebts Tavo pasikeitimu, bet nematydama jame pykčio nei priekaištų, jausdama Tavo nepasikeitusią meilę, pamažu pripratas savo pareigų ir jos akys pamatys ne tik save, bet ir kitus.

Aš manau, kad Tu tai sugebėsi padaryti ir iš to bus ir Tau ir Danutei naudos.

Visados Tavo Danguolė

„LAIKO“ STRAIPSNIŲ KONKURSA

- “LAIKO” kultūrinis ir religinis dvisavaitiškis skelbia straipsnių konkursą, kurio mecenatu yra plačiai žinomas spaudos organizatorius ir rašytojas kun. Dr. Juozas Prunskis, paskyręs šiam tikslui 50 dolerių.
- I. Konkurse gali dalyvauti kiekvienas lietuvis, lietuvė, nežiūrint kokio amžiaus, išsilavinimo ir kur gyvena.
 - II. Rašinys turi būti laikraščiu pritaikytas straipsnis, apimamas 2-3 mašinėlės dydžio puslapių, rašytas mašinėle arba ranka.
 - III. Straipsnio temos yra sekančios:
 1. Lietuvių liaudies dainos.
 2. Lietuvių tautiniai šokiai.
 3. Lietuvių tautinis ir religinis auklėjimas šeimoje.
 4. Lietuvis emigranto uždaviniai savam kraštui ir savai tautai.
 5. Lietuvis santykiai su kitų tautybių žmonėmis svetimame krašte.
 6. Lietuvių kultūrinis ir tautinis veikimas vienoje kurioje nors Pietų Amerikos šalyje nuo II-jo pasaulinio karo iki dabar.
 - IV. Po rašinio pasirašyti slapvardę o atskirame uždaramame vokelyje įdėti tikrą pavardę ir adresą.
 - V. Rašinį išsiųsti ne vėliau kaip iki 15 spalio mėnesio sekančiu adresu: “LAIKO” Konkurso Komisija”, Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires, Argentina.
 - VI. Už geriausius straipsnius skiriamos premijos: I-ji — 25 dol., II-ji — 15 dol., ir III-ji — 10 dol. Premijos bus išmokamos arba knygomis pagal laimėtojo pageidavimą, arba doleriais.
 - VII. Premijos bus skiriamos tam tikslui specialiai išrinktos komisijos, kurios sąstatą vėliau paskelbsime. Premijų skyrimo ir paskelbimo diena lapkričio 14 d. Avellanedos lietuvių salėje.
 - VIII. Premjuoti rašiniai bus spaudinami “Laikė”. Redakcija pasilieka teisę spausdinti ir nepremijuotus straipsnius.

JUOKTIS SVEIKA

Raitelių eskadrono vadas, kapitonas, treniravo savo kareivius. Po pamokos kapitonas sukomandavo:

— Visi ant arklių!

Kareiviai strykt ir sėdi ant arklių. Bet kapitonas labai nuštebo, kai jis pamatė vieną kareivį, stovintį prie arklio. Prijojęs prie stovinio kareivio, kapitonas sako:

— Ar tu girdėjai mano komandą?

— Taip, ponas vade!

— Tai kodėl tu neužsėdai?

— Kad jūs man neliepėte, ponas vade!

— Kaip tai?

— Jūs sakėtė sėsti ant arklių, o mano... kumelė.

JAU IŠEJO “TAUTOS PRAEITIS”

(E) Lietuvių Istorijos draugijos leidžiamas žurnalas “Tautos praeitis” išėjo pirmoji knyga. Redaktorius Č. Grincevičius, redakcijos nariai — Vyt. Bagdonavičius ir M. Nauburas.

P. GUDELEVIČIUS

PO KALNUOTĄJĄ ARGENTINĄ

(tęsinys iš p. numerio)

Trumpai perbėgom ir apžiūrėjom miestelį. Mūsų žvilgsnį patraukė Andų kalnų milžinas Aconcagua, turįs 7021 mt. aukščio ir esąs į dešinę nuo miestelio apie kokias 20 klm. Anais Jonelio laikais, pareiškiant meilę, įsisteikimą ar kita valdančiai partijai, buvo įkėlę į pačią to kalno viršūnę Jonelio ir Jiebutės paminklus. Bet praėjus tam dinastiniam valdymo laikotarpiui, nereikėjo nė samdyti, ar kvieisti, kad įkoptų į kalną ir pastatytus biustus nuleistų į prarają. Sic transit gloria mundi!

Pasiruošiam į paskutinę 8 kilometrų kelionę, kur 4 klm. aukštyje Argentina ir Čilė savo amžinam draugiškumui pareikšti prie pat dviejų valstybių sienos pastatė didoką Kristaus statulą su iškeltu kairėj rankoj kryžium. Nors turim nuvažiuoti tik 8 klm., bet tas kelio tarpas pakyla iki 2000 mt. Taigi, kopiam aukštyn, kartais net 30-40 laipsnių vingiuotu keliu. Kai kurios moterėlės tos statumos neįšilko ir išlipa iš autobuso.

Tikrai neįjauki kilti tokiu sta-

Na, ir vėl bus — galvojam! Kaip prasilenksim tokiu vingiuotu keliu. Vis dėl to šiaip taip prasilenkėm. Anie irgi tyli. Mums tik praslenkant pro šalį pirštais parodė, kad tenai, augštytyn važiuojant, yra labai baisu. Tai tau! Dar labiau susigūžta mūsų ekskursantai, o žydelis, jei kokį žodį kas nors nori pasakyti vairuotojui, — smerkia ir bara.

Pagaliam su bailiais žvilgsniais ir plakančiomis širdimis pasiekiamė užsibrėžtą tikslą — Cristo Redentor stovyklą, nuo kurios iki Santiago de Chile yra tik 159 km. Cristo Redentor stovykla yra didoka, Kristaus veidas atgręžtas į šiaurę. Ištiesęs dešinę ranką laimina abi besijungiančias valstybes. Prie statulos yra meteorologijos stotys, teikiančios oro pranešimus aerodromams ir skrendantiems lėktuvams.

Į visas puses matyti dar augštesni kalnai, vietomis padengti amžinu sniegu. Vaizdai tikrai didingi ir gražūs. Kiek į šiaurę

Autorius prie Cristo Redentor

čiu kampu, matant šalia giliausias prarajas. Ekskursantų kalbos nutilo, visi lyg susigūžė. Tik motoras, įjungtas į pirmą bėgį, staugia, net autobusas dreba. Jei sugestų motoras ar neveiktų stabdžiai — sudiev gyvenimėli! Bet laimingai kylam į viršų. Mo toro ūžimas spengia ausyse, o žydelis, mano kaimynas, vis sau kartoja panosėj, kad daugiau už jokių pinigų nevažiuotų šią kelionę — esą pirmas ir paskutinis kartas.

Kiek pakilę į viršų, pamatėme ten augštai, augštai kaž ką judant. Užvertę galvas, žiūrim ir stebim. Tik vėliau paaiškėjo, kad toks pat ekskursantų autobusas iš viršaus leidžiasi žemyn.

Vitrinų Fabrikas

„VITRAL“

Sav. W. A. Rastauskas

Įrengimas modernių vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.

Av. SAN MARTIN 3038

Lomas del Mirador

Casa "DOMICELA"

Sav. A. LEVANAČIUS

IVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI,

ŠALIKAI, KAMPEROS

šilko ir drabės išdirbiniai

— PRIEINAMOS KAINOS —

CANADA 2025 Lanús O.

Casa MUSKETAS

Parduoda

PLOKSTELIS, PIANINUS,

AKORDEONUS, BANDEONUS

TELEVISIOS APARATUS

ISNUOMUOJAMA PIJANINUS

T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

MŪSŲ MIRUSIEJI

A. A. JONAS ČERNIAUSKAS

A. a. Jonas Černiauskas mirė liepos 8 d. sulaukęs 53 metus. Buvo kilęs iš Sukinių kaimo, Ukmergės apskr. Gyveno Lietuvoje, Pavietinių kaimė. Į Argentiną atvyko 1929 m. ir 25 metus dirbo "Osiris" malūne. Po to gavo pensiją. Palaidotas Flores kapinėse liepos 10 d. Liko nuliūdusi žmona Stefanija Grigaitytė, sūnus Pranas, duktė Ona, vedusi su F. Kuprevičium, brolis Stasys. Lietuvoj liko dvi seserys ir trys broliai. Beto liko kiti artimieji ir pažįstami, kurie palydėjo velionį į amžino poilsio vietą.

MIRĖ ALFONSAS SIMUTIS

Alfonsas Simutis staiga mirė liepos 14 d. 3 val. ryto. Buvo žymus industrialas, "Simir" fabriko dalininkas. Jis pirmasis Argentinėje įsteigė specialių šriubelių "Parker" gamybą ir taip ją išstobulino, kad "Simir" gaminiai buvo lygiavėčiai su užsieniniais gaminiais. Prieš porą metų lankėsi Š. Amerikoje susipažinti su Amerikos tos srities industrija.

Velionis kilimo žemaitis, telšiškis. Į Argentiną atvyko turėdamas

kome kitu keliu — Quebrata del Toro, kuris tuo įpatingas, kad apie 30 km. važiuojama tarpekliu, lyg būtų sausos upės dugnu. Nusileidžiame 3000 metrų, iki pasiekiamo De Canota. Prie tos vietovės Gen. San Martin buvo sustojęs, pradėdamas mūšius lygumose, kuriais išlaisvino visą Argentiną.

Pažvelgę kiek iš toliau į 33-čiosios paralelės Andų kalnus, matome jų didingumą. Kalnai, išskyrus Catedral kalną ir vieną kitą, yra nusmailėję. Nuo dažnų žemės drebėjimų bei ugniakalnių išsiveržimo uolos sutrupėjusios. Čia beveik nėra medžių ir žolių, bet tik kalnų skurdi augmenija, visai skirtinga Europos kalnams. Vėl reikia grįžti palikus gražiąją Dievo gamtą ir įsijungus į pilką kasdienybę vykdyti Augščiausiojo valią to, kuris sukūrė tuos didinguosius kalnus ir žmogaus širdį — platesnę už juos.

Skaudžios nelaimės valandoje KAZIMIERUI ŠULNIUI mirus jo

žmonai, sūnui ir broliui su šeima

Gilią užuojautą reiškiamė ir kartu liūdime

A. St. MIKELIONIAI

vos tik 16 metų. Mirė sulaukęs 49 metus. Paliko žmoną Oną ir sūnų Alfonsą 16 metų. Jo brolis Anicetas Simutis yra Lietuvos Vicekonsulas Š. Amerikoje, kur tebegyvena velionies motina.

Velionis buvo susipratęs lietuvis, paremdavo ne vieną lietuvišką darbą. Tebūna jam lengva Argentinos žemė.

Emilija Aleksūnaitė Aglinskienė mirė liepos 8 d. sulaukusi 57 metus. Gimusi Dučkėnų kaimė, Krinčino valsč., Biržų apskrityje. 1925 m. atvyko į Argentiną. 1928 m. išteikėjo už Petro Aglinsko. Turėjo sūnų Ludviką, kuris baigė aukštesniąją technikos mokyklą. Velionė sirgo virš aštuoniolika metų ir gulėjo Lanus ligoninėje. Palaidota Flores kapinėse su religinėmis apeigomis liepos 10 d. Liko nuliūdęs vyras Petras, sūnus Liudvikas, Onos Baršauskienės ir Dambrauskų šeimos bei sesutė Lietuvoje.

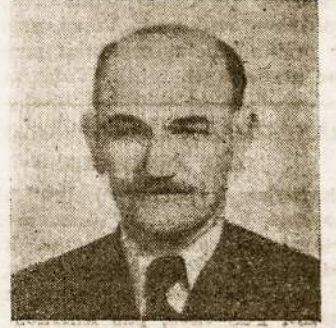
MIRĖ KAZYS KRIKŠČIŪNAS

Liepos 7 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu sulaukęs 58 m. Kazys Krikščionas. Buvo gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskrityje 1900 m. rugpjūčio 27 d. Gyveno c. Zapiola 113, Barrio Parque - Bernal. Palaidotas Sarandí kapinėse liepos 8 d. Liko nuliūdusi žmona Petronelė Pekilytė, dukterys: Diana ir Jone ir sūnus Domininkas, sesuo Pranciška ir kiti artimieji bei draugai, kurie palydėjo velionį į amžino poilsio vietą, papuošdami jo kapą vainykais.

Pranas Šveiteris mirė liepos 11 d. eidamas 54-tuosius metus. Velionis kilęs iš Varnagirių kaimo, Santakos parapijos, Alytaus aps. Atvyko į Argentiną 1928 m. Čia vedė Anelę Bingelytę, iš kurių moterystės gimė du sūnūs: Juozas ir Petras.

Ilgą laiką Argentinėje dirbo pas Bernadą Survilą. Šio mėnesio 13 d. buvo palaidotas Sarandí kapinėse su religinėmis apeigomis.

A. a. Ignas Kraujalis, miręs gegužės 11 d. ir palaidotas gegužės 12 d. Flores kapinėse.

Juozas Stasiūnas sulaukęs 60 m. amžiaus mirė liepos 2 d. Velionis jau buvo išėjęs į pensiją. Liko nuliūdusi žmona ir sūnus.

Antanas Ašauskas buvo ištremtas į Sibirą 10-čiai metų. Pereitų metų pabaigoje be sveikatos grįžo į Lietuvą ir neužilgo mirė. Už jo vėlę rugpjūčio 2 d. 10,30 val. Aušros Vartų bažnyčioje bus atlaikytos šv. Mišios. Gimines ir pažįstamus kviečia atsilankyti į pamaldas Katalina Ašauskaitė Subačienė.

Gedulingos pamaldos už a. a. Antaną Matulionį bus Aušros Vartų liet. bažnyčioje liepos 20 d. 9 val. Mišias užprašė žmona Marija Matulionienė ir sūnus. Pažįstami nuosirdžiai kviečiami pasimelsti!

SKAITYKITE IR PLATINKITE VISOJ PIETŲ AMERIKOJ GERIAUSIJA LAIKRAŠTĮ "LAIKĄ"

"LAIKO SPAUSTUVĖ"

Pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, knygas, laikraščius, žurnalus, ir atlieka kitus spaudos darbus.

KREIPTIS:

Mendoza 2280 - Avellaneda - T. E. 208 - 5027

* KIRPYKLA "OLGA" — Iga-

lankis plaukų sušukavimas (karštas tr šaltas, atliekamas moderniškoms mašinomis ir naujais metodais. Pirmama mokinės —

Olga Jasulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

MOTORAI,

Pervyniojimas (bobinaje) ir kiti motorų ir elektros reikmenų pataisymai.

SAŽININGAS DARBO ATLIKIMAS
JULY 1362 Lanus Oeste

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

AV. PAVON 11070

T. E. 243 - 5654

Sucursal

Temperley

BALCARCE 510

F.C.N.G.R.

Lomas de Zamora

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"

Savininkas VYTAUTAS DORELIS

Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.

Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.

BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay

Telefonas 22 - 17 - 77

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS IVAIRIŲ STILIŲ

MINKSTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

-profesionalas yra pasiruošęs

ATLIEKAMI IVAIRŪS STALIAUS

DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 68 - 7208

SVARBUS PRANEŠIMAS

Argentinos L. B-nės Avellanedos Apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyks liepos 26 d. 12 val. Lietuvių Salės svetainėje. Programoje kun. Aug. Steigvilas turės paskaitą ir bus naujos valdybos rinkimai. Visus narius ir prijauniančius maloniai prašome atsilankyti. Valdyba

PRANEŠIMAS

Lietui lyjant rungtynės tarp "American Lithuanians" ir Arg. Liet. rinktinės bus žaidžiamos "Ateneo de la Juventud" klūbo aikštėje, Rio Bamba 165-79 Cap. Federal.

CCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCC

S. L. A. VEIKLA SUSIVIENIJIMIEČIAI PAGERBĖ SAVO MIRUSIUS

Liepos 9 d. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje 9 val. susivienijimiečiai turėjo gedulingas pamaldas už mirusius D-jos narius. Pamaldas laikė ir pritaikyta pamokslą pasakė "Laiko" red. kun. A. Kleiva, MIC. Per pietus buvo Centro Valdybos iniciatyva surengtas asado, kuriame dalyvavo Susivienijimo Liet. Argentinoje D-jos valdyba ir svečiai. Susirinkusius svečius pasveikino Garbės Narys Pranas Stalioraitis, beto kalbėjo C. Valdybos pirm. Albertas Plesterninkas, vicepirm. Juozas Stalioraitis, kuris kartu su Leonu Kucinu puikiai iškepė asado; I-jo skyr. pirm. Napoleonas Pempė, Knygyno Vedėjas Andrius Jokūbauskas ir "Laiko" red. kun. A. Kleiva. Vaisės pravedė Jonas Rudžnas. Per vaisės buvo surinkta 850 pesų padengti nuostoliams.

Linkėtina Susivienijimiečiams tęsti gražų darbą vykdamas Dr. V. Kudirkos idealus.

L. S. Draugijos tradicinis dirbantiems pagerbti vermutas

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet susivienijimiečiai pagerbė pasidaravusius Susivienijimo D-jai asmenis. Tradicini vermutą turėjo savo patalpose birželio 27 d. Ižangini žodį tarė Centro Valdybos pirm. A. Plesterninkas ir pakvietė visus vaišintis. Stalai buvo skoningai paruošti susivienijimiečių moterų: A. Baršauskienės, M. Juozapaitienės, E. Kaibutienės, M. Navikienės, Mokolionienės ir Simonaitienės.

Vaišių metu kalbėjo vicepirm. J. Stalioraitis argentiniskai ir P. Stalioraitis — lietuviškai. Beto dar prabilo dr. A. Kairėlis ir L. Lemberis pasveikino Lietuvių Centro Valdybos ir Jaunimo vardu. Vaisėmis pasibaigus visi linksminosi.

Buvęs.

BERISSO

Mirusieji

Balys Aukštaitis, 60 metų amžiaus mirė birželio 30 d. savo namuose c. industria, Berisse. Argentinon buvo atvykęs po I-jo pasaulinio karo. Paliko nuliūdusią žmoną, sūnų su šeima ir dukterį.

Račinskienė mirė liepos 1 dieną. Paliko liūdintį vyrą ir dvi dukteris.

Ligoniniai

Jonas Tamoliūnas paguldytas La Platos ligoninėje — "Industria de la Carne".

P A D Ė K O S

Visa Dulksnių šeima nuoširdžiai dėkoja visai pp. Stundžių šeimai už pareikštą užuojautą dėl mūsų giminių mirties. Dulksnių šeima

Nuoširdžiai dėkojame "Mindaugo" Dr-jos Valdybai už išreikštą mūsų šeimai užuojautą dėl mūsų giminių mirties. Dulksnių šeima

Nuoširdus dėkui pp. Jonui ir Elzbietai Naudžiūnams, atvykusiems į pamaldas ir pareikšusiems gilią

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI (NESKAITANT PRENUMERATŲ)

- \$ 60 — Černius K.
40 — Žitkienė M.
25 — Jurgelevičius A.
10 — Liutkevičius K.
10 — Subačienė K.
10 — Ramanauškas Č.
10 — Rauba J.
10 — Gasevičius A.
10 — Paliukas A.
10 — Jokubauskienė A.
10 — Želipugaitė K.
10 — Elzbieta U. de Klenow

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja „LAIKO“ Administracija.

užuojautą dėl giminių mirties. Kartu dėkojame ir visiems, kurie savo malda ir užuojauta dalinosi mūsų liūdesiu. Dulksnių šeima

ROSARIO

JAUNIMAS VĖL SURENGĖ VERMUTĄ

Prabėgo kiek laiko nuo pirmo Rosario lietuvių jaunimo rengimo, kuris praėjo su pasisekimu ir vėl sukruoto jaunieji ruošti antram rengimui. Nenuleisdami rankų jaunieji veikėjai ėmėsi rimto darbo ir per gana trumpą laiką suorganizavo šokius su užkandžiais, kurie įvyko birželio 27 d. Elenos ir Juozo Guzų namuose, Messina 244. Šį kartą daug iniciatyvos parodė Rikardas Krauciūnas ir Alfonsas Andrijauskas. Bėgo, ruošė, kvietė visus jaunuolius ir jaunuoles prie to rengimo prisidėti. Jiems padėjo Elvyra Matulytė, Sigita Andrijauskaitė, Nijolė Papečkaitė, Ona Papečkienė ir Jonas Papečkys. Visi bendromis jėgomis ruošė valgius ir kitus dalykus. Jaunimo prisirinko gana didelis skaičius, neišskiriant ir vietinių. Taigi šventė praėjo su didžiausiu pasisekimu, nuotalkingai. Į rengimą atvyko ir šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. J. Margis, kuris palinkėjo visiems bendrai dirbti lietuvišką darbą.

Jaunimas liks dėkingas šeiminiams Guzams už suteiktas patalpas, Alf. M. Liailiams už paskolinimą visų indų, lėkščių ir stiklinių kaip pirmam, taip ir šiam rengimui, kurie pareiškė, kad visuomet skolinis, kada bus jaunimui reikalinga: Rosario lietuvių Bendruomenė už paskolinimą stalų, suolų ir radio aparato; Aleksandrui Petruškevičiui už paruošimą iluminacijos, o kartu visiems prisidėjusiems ir atsilankiusiems į gražų subuvimą. Rosario Korespon.

KORDOBA

Dr. A. Zotovui su šeima išvykstant į J. A. Valstybes, Lietuvių Susivienijimo Argentinoje 6-tasis Skyrus surengė birželio 21 d. savo salėje iškilmingus atsisveikinimo pietus.

Albertas Tvaskus, kuris dabar yra kariuomenėje, birželio 27 d. susižiedavo su vietine mergaite.

KAI KURIOS LIETUVOJE ISLEISTOS KNYGOS

(E) Valstybinė politinė ir mokslinė literatūros leidykla Vilniuje pastaruoju metu išleido t. k. šiuos leidinius:

J. Aničas ir S. Noreikienė: Lietuvos reikalų komisariato veikla 1917-1919 metais. 84 pusl. 1958.

L. Krasauskas: Kaip renkami Lietuvos TSR valstybinės valdžios organai.

J. Peras: Dauglabutis gyvenamasis namas. 188 psl. su iliustr. Sportinių terminų žodynas. 340 pusl. 1959.

A. Zuperskas: Vaisvynių ir madaus gaminimas. 158 pusl., iliustr., 1958. Žemės ūkio mechanizatoriaus žinynas. 511 pusl., iliustr. 1959.

K. Korsakas (red.): Lietuvių literatūros istorija. T. 2. Kapitalizmo epocha (1861-1917). 643 pusl., ilu. 1958.

R. Malukevičius: Lietuvių darbininkų laikraštis "Vilnis". 80 pusl., iliustr., 1959.

V. Merkys: Lietuvos valstiečių ir žemės ūkio darbininkų judėjimas 1901-1904 metais. 52 pusl. 1959.

J. Obelienius: Šiaurės Rytų Lietuvos su ežerais ir šventais. 59 pusl. il. 1958.

B. Jauniškis: Vaikų teatras. Eilėraščiai, monologai, intermedijos ir pjesės moksleivių saviveiklai. 119 pusl., iliustr., Vilnius, 1958.

T. Adamonis: Vincas Grybas. 152 pusl., Vilnius 1959. (Tai monografija apie skulptorių Grybą, tragiskai žuvusį karo metu. Įdėtos ir kal kurių jo kūrinių fotoreprodukcijos).

Redaguoja Red. Kolegija. Ats. red. — J. Duoba; Vyr. red. — A. Kleiva; Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 90.—, pusm. \$ 50.—, vienas nr. \$ 4.— Urugnajuje met. 12 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XI METAI Nr. 239 15 DE JULIO

D Ė M E S I O !

Kaip jau žinoma, šeštadienį, liepos 18 d. 19 val. vyksta krepšinio rungtynės tarp "Lithuanian Americans" ir Argentinos Lietuvių Rinktinės "Aušros Vartų" lietuvių parapijos aikštėje. Prieš šias 17 val. bus preliminarinis žaidimas tarp Lietuvių Centro Komandos ir J. A. M. (Argentinos Marijos Jaunimo). Šiose preliminarinėse rungtynėse pasirodys Lietuvių Centro mėgėjai sportininkai, iš kurių gali išsivystyti krepšinio pažibos, panašios į atvykstančius svečius.

Comisión Directiva Sub Comisión Juvenil
J. BAČKIS (H). V. DEVEIKIS
Vice Presidente Presidente

Meitūnių sūnus Edvardas birželio 27 d. bevažiuodamas motociklu susidūrė su sunkvežimiu ir smarkiai sužeidė galvą. Gyvybei nėra pavojaus ir ligonis paguldytas San Roque ligoninėje, policijos salėje.

Bendinskų sūnus Povilas jau gavo vizą įvažiavimui į J. A. Valstybes.

Baliui Pinkevičiui išvykstant į Lietuvą, J. Bagdonavičius birželio 29 d. surengė išleistuves — asado.

MONTE GRANDE

JAUKUS GIMTADIENIS
Liepos 4 d. pp. Girdauskų namuose, c. Saavedra 443, Monte Grande.

(E) Pirmieji Lietuvos gyventojai Lietuvoje gyvena Dzūkijos krašte, dėstė Vilniaus radijas birželio 22 d. Tai esą išaiškinta senovės iškaskomis.

LABAI SVARBUS PRANEŠIMAS

Lietuvių Prekybos Bendrovės Londone vadovybei malonu pranešti, kad ji yra susitarusi su vienu didžiųjų Anglijos audimo fabriku pagaminti Lietuvių Prekybos Bendrovei 75.000 jardų eksportinės rūšies vilnonių medžiagos.

Remdamiesi ilgu savo patyrimu ir žinodami, kad mėgstama Lietuvoje, toms medžiagoms esame parinkę specialų raštą — dvigubus ypač švelnius ruoželius. Taip pat ir naujas spalvas esame parinkę ypač patrauklias: melsvą, tamsiai rudą ir tamsiai pilkšvą.

Visos tos medžiagos turi įrašą "Made in England". Nepaisydama tai, kad tos medžiagos yra žymiai aukštesnės rūšies ir daug brangesnės, Lietuvių Prekybos Bendrovė nusprendė siūlyti jas visiems lietuviams standartiniais siuntiniais sudarinėti nepakeltomis kainomis.

Kadangi dar yra daug tokių lietuvių, kurie nori užsisakyti mūsų "Specialų standartinį siuntinį", kurį sudaro 23 jardai medžiagos, Lietuvių Prekybos Bendrovė nusprendė skirti tam reikalui 23.000 jardų medžiagos, iš kurios bus galima sudaryti 1.000 "Specialių standartinį siuntinių". Tokį siuntinį sudarys 23 jardai NAUJŲ EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONIŲ MEDŽIAGŲ DVIGUBAIS RUOŽELIAIS 7 vyriškiams ar moteriškiems kostiumams tiktai už 79 DOLERIUS

įskaitant į tą sumą visus mokesčius. Užsakytojas gali pasirinkti tokias spalvas, kokias jam patinka.

Mūsų "Specialų standartinį siuntinį" gali užsisakyti kiekvienas vis tiek, ar jis yra mūsų klientas, ar kitos firmos.

Pareikalavusiems mes nemokamai siunčiame tų naujųjų medžiagų pavyzdžius, standartinį siuntinį kainoraštį ir savo NAUJŲ BENDRINĖ KATALOGŲ.

Norėdami duoti progos pasinaudoti tuo siuntiniu ir tiems, kurie tuoju pat negali užsisakyti, gavę bent 1.— dol. užstato, galėsime 3 mėnesius laukti paties užsakymo.

Mes patikriname, kad: SIŪSIME TIK TAS MEDŽIAGAS, KURIAS REMDAMASIS PAVYZDŽIAIS BUS PASIRINKĖS UŽSAKYTOJAS.

Mes būsimė dėkingi, jei nuolatiniai mūsų klientai, prašydami NAUJŲ MEDŽIAGŲ pavyzdžių, laiškuose pažymės, kad jie jau yra nuolatiniai mūsų klientai.

Mums taip pat malonu painformuoti visus suvamuojų mašinų siuntimu besidomintius savo klientus, kad mes siunčiame rankines ir kojom minamąsias "Singer" siuvasmašias mašinas, kurių multas yra čia apmokamas.

Mums vis dar būtų pageidaujami atstovai JAV ir Kanadoje. Prašom rašyti:

LITHUANIAN TRADING COMPANY
1A, Hunt Street, London, W. 11
Great Britain

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMAS, NORĖDAMAS PADĖTI ARGENTINOS LIGONINĖSE INTERNUOTIEM LIETUVIAMS, š. m. rugpiūčio 15 d. 21 val. Lietuvių Salėje, BRASIL 835, AVELLANEDA, RENGIA BENDRAS VAISĖS SU ŠOKIAIS. Visi kviečiami atsilankymu padėti varge esantiems lietuviams! Įėjimas: Vyrams 50; Moterims 40. RENGEJAI

1914 — 1959
SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE, MINĖDAMAS 45 metų gyvavimo sukaktį, š. m. liepos 25 d. 21 val. Dr. V. Kudirkos salėje (Av. San Martin 3175-83, Lanus Oeste), rengia DIDELĘ ŠVENTĘ Bus suvaidinta 1 veiksmo komedija "Už savaitės antros vestuvės", režisuojama Kvirino Runimo; Tautiniai šokiai, vadovaujami Algio Rastausko ir kiti įdomūs numeriai. ŠOKIAI su lietuvišku orkestru "Wisla", vadovaujant V. Simniškiui. ĮEJIMAS VISIEMS LIETUVIAMS VEITUI!